

PDE-5 remmer-behandeling

Een PDE5-remmer is een geneesmiddel dat gebruikt wordt voor de behandeling van erectiestoornissen met een lichamelijke, organische oorzaak. Er is dan sprake van een onvermogen om een erectie te krijgen en te behouden die voldoende is voor bevredigende seksuele activiteit.

Voorbeelden van PDE-5 remmers zijn Viagra® (sildenafil), Cialis® (tadalafil), Levitra® (vardenafil) en Spedra® (avanafil). Erectiemedicatie is een bewezen effectief en veilig middel in de behandeling van erectiestoornissen. Als u zich aan onderstaande adviezen houdt dan kunt u op een juiste en prettige manier gebruik maken van dit middel.

Een PDE-5 remmer wordt voorgeschreven door de uroloog of verpleegkundig specialist. Het medicijn is verkrijgbaar op recept. Het wordt niet vergoed vanuit het basispakket van uw zorgverzekering.

Meer over PDE-5 remmer

Een PDE-5 remmer mag in de volgende gevallen **NIET GEBRUIKT** worden:

- Als u nitraten gebruikt voor een hartaandoening zoals: Isordil, Cedocard, Isosorbidenitraat Cedocard, Mono-Cedocard, Promocard Nitroglycerine spray, Nitrolingual Depontin T, Minitran, Nitro-Dur, Transderm- Nitro.
- Als u pijn op de borst heeft bij inspanning (angina pectoris) en daarvoor 'tabletjes onder de tong' gebruikt [nitraten].
- Als u recentelijk een hart- of herseninfarct heeft doorgemaakt [korter dan 6 maanden geleden].
- Als u nitraten gebruikt voor recreatief gebruik (de zogenaamde 'poppers') mag u niet gelijktijdig een erectiemiddel gebruiken. Hierdoor kunnen bloeddrukdalingen en hartklachten ontstaan.

Vorbereiding

Gesprek op de polikliniek

U heeft eerst een gesprek op de polikliniek, waarbij de behandeling met u besproken wordt. Dan wordt ook bepaald of u de PDE-5 remmer veilig mag gebruiken.

Let op: Als u ook maar enige twijfel heeft over de gezondheidstoestand van uw hart dan dient u dit altijd te melden aan uw behandelend arts.

Behandeling

Gebruiksaanwijzing

- U slikt de erectiemedicatie 1 tot 2 uur voordat u seks heeft.

- Slik het medicijn op een lege maag (2 uur na het eten) en drink van tevoren geen of heel weinig alcohol. Het medicijn werkt dan het beste. De werkingsduur van de medicijnen is verschillend.
- Na de inname ontstaat er door een chemisch proces (door remming van het enzym PDE5) een verandering in de penis. Hierdoor kan de penis gemakkelijker stijf worden bij seksuele prikkeling en beter stijf blijven. Als u een pil inneemt en er is geen seksuele prikkeling, dan ontstaat er ook geen erectie.

Let op: De praktijk leert dat er een opbouwend effect zit in de medicatie. De eerste 4 keer dat u een pil gebruikt is het effect vaak minder goed, dan bij de pillen 6 tot en met 8. Vandaar ons advies om eerst alle 8 de pillen één voor één te proberen, voordat u de conclusie trekt dat ze niet werken.

Wanneer is voorzichtigheid geboden?

- Als u een lage bloeddruk of ernstige hart- of leveraandoeningen heeft.
- Als u retinitis pigmentosa (ernstige oogafwijking) heeft.
- Als u een erectiemiddel gebruikt en u voor, tijdens of na de seksuele activiteit pijn op de borst krijgt, moet u dit aan uw arts melden zodat er geen nitraten worden toegediend (bijvoorbeeld een 'tabletje onder de tong'). Het toedienen van nitraten onder dergelijke omstandigheden kan leiden tot ernstige bloeddrukdalingen en zelfs tot een hartinfarct.

Bijwerkingen

De bijwerkingen bij het gebruik van een PDE-5 remmer kunnen zijn:

- Hoofdpijn, duizeligheid en blozen.
- Maagdarmstoornissen.
- Verstopte neus.
- Wazig zien, eventueel ook voorbijgaande blauwverkleuring van de omgeving.

Overleg bij twijfel met uw behandelend arts.

Expertise en ervaring

St. Antonius Mannenzorg is een van de speerpunten binnen de Urologie van het St. Antonius Ziekenhuis. Mw. J.P. Verkerk-Geelhoed, verpleegkundig specialist en dr. J.J.H. Beck zijn gespecialiseerd in de mannezorg en kunnen u begeleiden bij uw erectieproblemen en de behandeling ervan.

Meer informatie over uw medicijnen

U kunt met vragen over uw medicijnen altijd terecht bij uw arts, apotheker of verpleegkundige.

Betrouwbare aanvullende informatie over medicijnen vindt u op deze websites:

- [Apotheek.nl \(https://www.apotheek.nl\)](https://www.apotheek.nl): voor heldere schriftelijke informatie.
- [Kijksluiter.nl \(https://www.kijksluiter.nl\)](https://www.kijksluiter.nl): voor duidelijke animatiefilmpjes over veelgebruikte medicijnen. Na het invullen van enkele gegevens ontvangt u een inlogcode.

Hoofdbehandelaar

Patiënten worden in het ziekenhuis regelmatig door meerdere medisch specialisten tegelijk gezien. Er is echter altijd één medisch specialist eindverantwoordelijk voor de medische behandeling: de 'hoofdbehandelaar'. Het is voor u dus belangrijk om te weten wie dit is. Wilt u weten wie uw hoofdbehandelaar is? Vraag dit dan aan de zaalarts of verpleegkundig specialist.

Het filmpje [Wie is uw hoofdbehandelaar?](https://www.antoniusziekenhuis.nl/wie-uw-hoofdbehandelaar) [https://www.antoniusziekenhuis.nl/wie-uw-hoofdbehandelaar] geeft u meer informatie hierover.

Veilige zorg in het ziekenhuis

In het St. Antonius Ziekenhuis staat veiligheid voorop. Onze medewerkers doen er alles aan om uw bezoek aan het ziekenhuis zo goed mogelijk te laten verlopen. Help ons s.v.p. om goed voor u te zorgen door ons te vertellen:

- Welke medicijnen u gebruikt.
- Of u allergieën heeft.
- Als u iets niet begrijpt.
- Wat u belangrijk vindt.
- Als u iets ziet wat niet schoon is.

Bereid uw gesprek met uw zorgverlener goed voor. Voor tips: [Begin een goed gesprek](https://begineengoesprek.nl/) [https://begineengoesprek.nl/]

Op de website van de [Nederlandse Patiëntenfederatie](https://www.patientenfederatie.nl) [https://www.patientenfederatie.nl] leest u meer tips over hoe u zelf kunt bijdragen aan veilige zorg.

Gerelateerde informatie

Aandoeningen

- Laag testosteron (hypogonadisme) [https://www.antoniusziekenhuis.nl/aandoeningen/laag-testosteron-hypogonadisme]
- Erectiestoornis [https://www.antoniusziekenhuis.nl/aandoeningen/erectiestoornis]
- Erectiestoornis na een prostaatverwijdering [https://www.antoniusziekenhuis.nl/aandoeningen/erectiestoornis-na-een-prostaatverwijdering]

Behandelingen & onderzoeken

- Zelfinjectie bij erectiestoornissen (met Androskat®) [https://www.antoniusziekenhuis.nl/behandelingen-onderzoeken/zelfinjectie-bij-erectiestoornissen-met-androskatr]
- Vacuümpomp bij erectieproblemen [https://www.antoniusziekenhuis.nl/vacuümpomp-bij-erectieproblemen]

Specialismen

- Urologie (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/urologie>)
- Mannenzorg (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/mannenzorg>)

Contact Urologie

T 088 320 25 00